

**СОВЕТ ГОРОДА МАМАДЫШ
МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. М. Джалиля, 23/33, г. Мамадыш,
422190**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МАМАДЫШ ШӘНӘРЕ СОВЕТЫ
М.Жәлил ур., 23/33, Мамадыш ш.,
422190**

тел.:(85563) 3-15-90, факс 3-24-00 ; e-mail:gorsoviet.mamadysh@tatar.ru

**РЕШЕНИЕ
№ 5-15**

**КАРАР
от «21» августа 2023г.**

Татарстан Республикасы Мамадыш
муниципаль районы Мамадыш шәһәре
муниципаль берәмлекенең Топонимика
буенча комиссиясе турында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми
принциплары турында" Федераль законның "Татарстан Республикасының
административ-территориаль төзелеше турында" Татарстан Республикасы
Законының 5, 12 статьяларын гамәлгә ашыру максатларында, Мамадыш
шәһәре Уставының 32 ст.1 пункты, 24 пунктчасы нигезендә, шулай ук
Мамадыш шәһәре территориясөнөн урамнарына, мәйданнарына һәм башка
өлешиләренә исемнәр бирү һәм үзгәртү тәртибен камилләштерү максатында
Мамадыш шәһәре Советы КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Мамадыш
шәһәре муниципаль берәмлекенең Топонимика буенча комиссиясен төзергә.
2. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Мамадыш
шәһәре муниципаль берәмлекенең Топонимика буенча комиссиясе составын
(килешу буенча) расларга (1 нче күшымта).
3. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Мамадыш
шәһәре муниципаль берәмлекенең Топонимика буенча комиссиясе
турындагы Нигезләмәне расларга (2 нче күшымта).
4. Башкарма комитетка:
  - шәһәр урамнары исемнәре реестрын һәм шәһәр жирлеге объектлары
исемнәре реестрын алыш баруны тәэмин итәргә;
  - топонимика мәсьәләләре буенча норматив хокукий актларны әлеге
каарга туры китерергә.
5. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз жаваплылыгымда
калдырам.

Шәһәр башлыгы,
Мамадыш муниципаль районы
Мамадыш шәһәре Советы рәисе

А.П.Иванов

Мамадыш муниципаль районы
Мамадыш шәһәре Советының
21 август, 2023 ел, № 5-15
каарына 1 нче күшымта

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Мамадыш шәһәре
муниципаль берәмлекенең Топонимика буенча комиссиясе
СОСТАВЫ

1. Гарипов Рәшит Мөхәммәтдин улы- комиссия рәисе, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Мамадыш шәһәре Башкарма комитеты житәкчесе;
2. Эгъләмов Айнур Хәлим улы - комиссия рәисе урынбасары, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең беренче урынбасары;
3. Сибгатуллин Адель Илдар улы - комиссия әгъзасы, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитетының баш белгече (баш архитекторы);
4. Давыдова Гәләндәм Гарәфетдин кызы - комиссия әгъзасы, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Мамадыш шәһәренең 14нче сайлау округы депутаты;
5. Минатулова Юлия Ринатовна- комиссия әгъзасы, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Мамадыш шәһәре Башкарма комитетының I категорияле белгече.

Мамадыш муниципаль районы
Мамадыш шәһәре Советының
21 август, 2023 ел, № 5-15
карарына 2 нче күшүмтә

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Мамадыш шәһәре
муниципаль берәмлегенең Топонимика буенча комиссиясе турында
НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр.

- 1.1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Мамадыш шәһәре муниципаль берәмлегенең Топонимика буенча комиссиясе (алга таба-Комиссия) "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законы һәм "Татарстан Республикасының административ-территориаль төzelеше турында" "Татарстан Республикасы Законының 5, 12 статьялары, Мамадыш шәһәре Уставының 32 ст.1 пункты, 24 пунктчасы нигезендә, шулай ук Мамадыш шәһәре территориясенең урамнарына, мәйданнарына һәм башка өлешләренә исемнәр бирү һәм үзгәрту тәртибен камилләштерү өчен төzelгән.
- 1.2. Комиссиянең төп бурычы-шәһәр территориясендә топонимика мәсьәләләрен алыш бару.
- 1.3. Комиссия үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм Татарстан Республикасы законнары, Мамадыш шәһәре Уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар, шулай ук әлеге Нигезләмә белән житәкчелек итә.

II. Комиссия эшчәнлегенә тәкъдимнәр

Комиссия үз эшендә түбәндәге киңәшләр белән житәкчелек итә:

- торак пункт территориясенең урамнары, мәйданнары һәм башка состав өлешләре исемнәре юридик әһәмияткә ия булган ориентирлар һәм адреслар буларак үз билгеләнешенә җавап бирергә, шулай ук җайлыш һәм уңайлы итеп әйтелергә тиеш. Исемнәр тотрыклы һәм ышанычлы булырга тиеш;
- исем сайлаганда исемнең төгәллегенә, гадилегенә, кыскалыгына һәм истә калырлыклыгына омтылырга кирәк. Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә ике телдә төрлечә анлатыла торган исемнәрдән сакланырга кирәк;

ике һәм аннан да құбрәк сүздән торған исем, кагыйдә буларак, максатчан түгел.

Торак пункт территориясенең урамнары, мәйданнары һәм башка состав өлешләре исемнәрендә эчтәлекнең тарихи-мемориаль һәм мәгълүмати кыйммәтләренә омтылырга, шулай ук гражданнарның шәхси һәм ижтимагый истәлегенә хөрмәт күрсәтергә кирәк;

- торак пункт территориясенең урамнары, мәйданнары һәм башка состав өлешләре аталганда исемнәрнең тәрлелеген тәэммин итәргә, бер үк вакытта янәшәдәге урамнар атамалары ансамблендә урынлышыны исәпкә алырга кирәк;

урамнар, мәйданнар һәм башка состав өлешләре исемнәрендә ил, республика, шәһәр тарихы турында мәгълүмат, тарихи һәм истәлекле вакыйгалар, шәһәрләр һәм торак пунктлар турында истәлекләр булырга мөмкин. Исемнәр шәһәр торак пунктының географик, табигый һәм шәһәр төзелеше үзентәлекләрен исәпкә ала;

яңа исемнәрне яңа барлыкка килгән урамнар, мәйданнар һәм шәһәр территориясенең башка состав өлешләре өчен проектлау стадиясендә үк сайларга һәм проектны раслау процессында бирергә кирәк;

- шәһәр жирлеге составына керүче торак пунктларның исемнәрен саклап калу һәм аларны яңа микрорайоннар һәм торак пункт урамнары исемнәрендә куллану кинәш ителә;

- исемнәр, кагыйдә буларак, тотрыкли һәм ышанычлы булырга, Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә язы һәм әйтелешиенә әдәби нормаларына туры килергә тиеш;

- торак пункт территориясенең урамнарына, мәйданнарына һәм башка состав өлешләренә исемнәр Татарстан Республикасының дәүләт телләрендә бирелә һәм тәрҗемә ителми. Географик объектның исемен раслаганды аны Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә географик атамаларны телләрдә куллану кагыйдәләре һәм традицияләре нигезендә язуның норматив формалары күрсәтелергә тиеш;

-торак пункт территориясенең урамнарын, мәйданнарын һәм башка состав өлешләрен атая (исемнәрен үзгәрту) турында тәкъдимнәр дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт учреждениеләреннән, ижтимагый оешмалардан һәм башка юридик һәм физик затлардан кабул ителә. Тәкъдимдә күрсәтелгән исемнең лингвистик, географик һәм тарихи-мәдәни нигезләмәләре булырга тиеш. Татарстан Республикасы халыкларның милли тарихын, мәдәниятен, гореф-гадәтләрен чагылдырган исемнәргә өстенлек бирелә;

- авыл жирлеге территориясенең урамнарын, мәйданнарын һәм башка состав өлешләрен атая (исемен үзгәрту) турында каарлар Совет тарафыннан кабул ителә. Бер исемнәрне ирекле рәвештә башка исемнәр белән альштыру, бозып күрсәтелгән исемнәр куллану рөхсәт ителми.

III. Комиссиянең функцияләре

Комиссия түбәндәге функцияләрне башкара:

- оешмадан һәм халыктан килгән урамнарны, проспектларны, мәйданнарны, тыкрыкларны һәм торак пункттерриориясенең башка состав өлешләрен атау (исемен үзгәрту) турындагы тәкъдимнәрне анализлый. Кирәк булганда, торак пункттерриориясенең һәм торак пункт объектларының состав өлешләренең атамалары (исемнәре) буенча кертелгән тәкъдимнәрнен нигезлелегенә топонимик нәтижә бирә;
  - Мамадыш шәһәре Советына торак пункттерриориясенең урамнарына, мәйданнарына һәм башка состав өлешләренә исемнәр (исемнәрне үзгәрту) бирү турында тәкъдимнәр әзерли һәм карауга кертә;
  - урамны үзгәрту өчен билгеләнгән аларның булган хәле һәм планлаштырылган үсеше турында мәгълүматка график материаллар, исемнәр бирергә кирәк булган яна формалашкан урамнарга график материаллар һәм Мамадыш шәһәре Башкарма комитетыннан эш өчен кирәkle башка материаллар сорый;
  - торак пункт топонимикасы турында әлеге тәкъдимнәр банкын формалаштыра;
  - кирәк булганда, Башкарма комитет житәкчесе, шәһәр Советы депутатлары, галимнәр, ижтимагый оешмалар вәкилләре, географик объектларының, шәһәр мохите объектларының һәм шәһәр терриориясенең башка состав өлешләренең тарихына, бүгенге торышына һәм үсеш перспективаларына кагылышлы мәсьәләләр буенча кызыксынган затларның ризалыгы белән Башкарма комитетның структур бүлекчәләре житәкчеләрен үз утырышларында катнашырга чакыра;
  - урамнарның, проспектларның, мәйданнарның, тыкрыкларның һәм шәһәр терриориясенең башка состав өлешләренең тарихына, хәзерге торышына һәм үсеш перспективаларына кагылышлы мәсьәләләр буенча галимнәр, ижтимагый оешма вәкилләре, шәһәр Советы депутатлары һәм башка кызыксынган затлар арасыннан эшче төркемнәр булдыру турында каарлар кабул итә;
- Уз утырышларында гражданнарның һәм оешмаларның урамнар, мәйданнар һәм торак пункттерриориясенең башка состав өлешләре атамалары турында мөрәҗәттәрән дәүләт һәм жәмәгать эшлеклеләре, фән, сәнгать вәкилләре һәм дәүләт алдында хезмәтләре булган башка затлар исемнәре белән карый һәм анализлый.

IV. Комиссия составы

4.1. Комиссия Мамадыш шәһәре Советы депутатларыннан, Башкарма комитет вәкилләреннән, шәһәр төзелеше, мәдәният, тарих һәм мәдәни мирада,

Мәгариф өлкәсендәге белгечләрдән, галимнәрдән, ижтимагый оешма вәкилләреннән төзелә.

4.2. Комиссия составы Мамадыш шәһәре Советы каары белән раслана.

Комиссия составына комиссия рәисе тәкъдим иткәнчә, шул ук тәртиптә ўзгәрешләр кертелә.

4.3. Кинәшмә тавышы хокуку белән комиссия эшендә жирлек оешмалары вәкилләре, Башкарма комитет житәкчеләре һәм белгечләре катнаша ала.

V. Комиссия эшен оештыру

5.1. Комиссии Рәисе:

-комиссиянең утырышлар уздыру урынын һәм вакытын, шулай ук утырышларның көн тәртибен билгели;

-комиссия утырышларында рәислек итә;

-комиссия утырышларының протоколларын раслый;

-комиссия әгъзаларының берсенә утырышлар алыш баруны йөкли ала.

5.2. Комиссия рәисе урынбасары комиссия рәисе булмаган чорда анын функцияләрен башкара.

5.3. Комиссия секретаре комиссия рәисе тәкъдиме буенча комиссия әгъзалары тарафыннан сайланы.

Комиссия секретаре:

-комиссиянең эш планнарын әзерли;

-комиссия утырышларының көн тәртибен әзерли;

-комиссия утырышларына материаллар, шулай ук аның каарлары проектларын әзерли;

-комиссия әгъзаларына үткәрү урынын һәм вакыты, комиссиянең чираттагы утырыши көн тәртибе турында хәбәр итә, аларны қирәкләр белешмә-мәгълүмати материаллар белән тәэммин итә;

-комиссия утырышларының протоколларын махсус журналда рәсмиләштерә.

5.4. Комиссия әгъзалары утырышларда катнашалар, комиссиянең эш планы, утырышлар көн тәртибе һәм мәсьәләләрне тикшерү тәртибе буенча тәкъдимнәр кертәләр, комиссия утырышларына материаллар, шулай ук аның каарлары проектларын әзерләүдә катнашалар.

VI. Комиссиянең эш тәртибе

6.1. Комиссия утырышлары кирәк булганда үткәрелә.

6.2. Комиссия каарлары, әгәр утырышта аның әгъзаларының яртысыннан ким булмаган өлеше катнашса, хокуклы.

6.3. Комиссия әгъзалары утырышларда шәхсән катнашалар.

6.4. Комиссия каары утырышта катнашучы комиссия әгъзалары саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

6.5. Комиссия утырышында кабул итеген комиссия карарлары Комиссия рэисе имзалаган протоколларда теркелэ.

6.6. Комиссия утырыши протоколы Мамадыш шәһәре Советына һәм кызыксынган затларга жибәрелә.

Мамадыш шәһәре
Башлыгы ярдәмчесе

В.А. Захаров